

ומעתה, מבוארים דברי המשנה "נשבעים על טענת קטן" — אותם העמדנו לפי רבי אליעזר בן יעקב הסובר ש"אדם נשבע על טענת עצמו".

והיינו, בקטן הבא בטענת אביו ואינו נפטר משבועה כיון שאין אדם מעיז פניו אפילו בפני בנו של בעל חובו. ולכן איננו כמשיב אבידה — ונשבע.

אלא כעת מקשה הגמרא: **מי מצית מוקמת לה למשנתנו כרבי אליעזר בן יעקב?**

הא קתני ברישא של משנתנו: אם תבע התובע: **מנה לאבא בידך**. וענהו הנתבע: **אין לך בידו אלא חמשים דינר**, פטור הנתבע **מפני שמושיב אבידה הוא**,

ומוכח שמשנתנו אינה כרבי אליעזר אלא כחכמים הסוברים שבכנו של התובע — מעיז הנתבע פניו. ומשום כך כאשר הוא מודה, הריהו משיב אבידה ולכן פטור במיגו שהיה יכול לכפור הכל.

וקשה, איך העמדנו את המשנה הזו כרבי אליעזר הסובר כי אם התובע הוא בנו של בעל החוב, אינו משיב אבדה?

ומתרצת הגמרא: **התם, ברישא, מדובר דלא אמר התובע בתביעתו ברי וודאי לי שחייב אתה לאבי, אלא בא בטענת שמא**.

וכל שבא בטענת שמא, יש לפטור את הנתבע משבועה. כיון שתיקנו חכמים שהוא כמשיב אבדה. ופטור מפני תיקון העולם.

על הכל, הוא מחמת שכעת אינו יכול לשלם הכל,

ולכן, **בינתיים, אישתמוטי הוא דקא מישתמט מיניה**, משתמט הוא מבעל חובו בכך שכופר במקצת — **סבר, עד דהווי לי זוזי ופרענא ליה**. ודעתו היא להשיב את חובו כאשר יהיה לו את הכסף.

ורחמנא אמר: רמי שבועה עליה! חייבה אותו התורה שבועת מודה במקצת, כי היכי דלודי ליה בבוליה, כדי שיודה בכל החוב.

והוא אינו נחשב חשוד על הממון, שהרי אין בכונתו לגזול את הממון, אלא להשיבו לאחר זמן.

ומעתה, רבי אליעזר בן יעקב וחכמים, נחלקו בדברי רבה:

רבי אליעזר בן יעקב סבר — לא שנא בו ולא שנא בכנו [של התובע] **אינו מעיז הנתבע לכפור בכל התביעה. והלבך, לאו "משיב אבידה" הוא**, כיון שאינו מעיז לכפור.

ורבנן סברי, בפניו של בעל חובו עצמו הוא דאינו מעיז לכפור.

אבל בפני בנו מעיז לכפור הכל.

ומדלא מעיז, ואינו כופר הכל אלא מודה במקצת — **הרי משיב אבידה הוא**, ופטור מדאורייתא במיגו דכופר הכל.

במקצת, נאמין לו מכח חזקה זו שאינו משקר. שהרי אינו יכול לשקר, שאין אדם מעיז פניו כנגד בעל חובו.

במקצת, נאמין לו מכח חזקה זו שאינו משקר. שהלא אינו יכול לשקר, כי אין אדם מעיז פניו כנגד בעל חובו. ואם כן, כשטוען שחייב